

Rødt er utfordreren som trengs

Taler

Marie Sneve Martinussen

Dato

28 februar 2025

Sted

Sundvollen

Omstendigheter

Partilederens tale til Rødts landsmøte

1 Kjære landsmøte!

5

Langt nord i Norge ligger en øy som heter Andørja. Cappelens konversasjonsleksikon fra 1933 forteller at «Andørja er en ø opfylt av fjell (...) Bebyggelsen er i klynger langs kysten. Næringsvei er fiskeri.»

10

Min familie på farssida – bestefar og hele 13 generasjoner bakover – var fiskere på Andørja.

15

20 Han pappa vokste opp der i en tid av framgang og framtidstro. Det føltes som at det poppet opp både fiskemottak og postkontor på hver eneste knaus. Verdiskaping og velferd. Vi kjørte til Andørja hver sommer da jeg var liten. På samme måte har min sønn vært med meg til øya etter at han ble født. Helt objektivt, ifølge bestefar og meg, verdens vakreste øy.

25

30 Og sånn er Norge. Fastlandet fra nord til sør. Sökkelen, fjorder, havet, verdifull natur. Og flere hundre tusen øyer. Små og store deler.

35 Samtidig er landet *u-delelig*.

40 Det er det aller første som står i grunnloven:

45 «Kongeriket Norge er et fritt, selvstendig, udelelig – og uavhengelig – rike.»

50 Sånn har det stått siden 1814.

55 Da Norge samme året ble underlagt svenskekongen, i en såkalt union, la Stortinget til ordet «uavhengelig» – at vi ikke kan gi det fra oss.

60 Når verden går av hengslene rundt oss, er det desto viktigere å huske på hvor vi kommer ifra, når vi skal finne veien framover.

65

Kampen om hvem som skal bestemme tok ikke slutt i 1814. Over 100 år tok det å få stemmeretten utvida fra et lite mindretall – til arbeidsfolk, damer og dem som hadde fått offentlig fattigstøtte.

70

I 1848 ble den første sammenslutninga av arbeidere i Norge stiftet – i det her fylket faktisk. I Drammen, av Josephine og Marcus Thrane.

75

80

Arbeiderforeningene kjempet for stemmeretten. Og for offensive, radikale reformer: Hvordan sikre lønn, ordna arbeidsforhold og oppsigelsesvern. Hvordan unngå at familier blir flådd av lånehaier.

85

Folk som ikke hadde stemmerett, la planer for hvordan dem skulle bruke samfunnsmakta når dem fikk ta del i den. Og fortsatt står kampen for å forsvare, forsterke og fornye folkestyret.

90

I Rødt sin stortingsgruppe har vi heldigvis folk med brei bakgrunn: Fra barnehage og arbeid med ungdom til landbruk og fiskeri. Fra litteraturvitenskap og sosiologi til økonomifag. Fra avis til dagligvarehandel. Det her bruker vi for alt det er verdt, til å flytte politikken i riktig retning og nærmere folks hverdag.

95

100

Ingen av oss har bakgrunn som topplobbyister. Og ingen av oss skal videre dit for å gjøre karriere.

105

110 Det sammen kan ikke Frp si. Der får svingdøra mellom partiet og lobbybransjen
kjørt seg. Da Sylvi Listhaug entret rikspolitikken, så var det rett fra PR-byrået
First House og inn i regjering. Da Listhaug trakk seg fra regjering, fordi
mistillitsforslaget fra Rødt lå på bordet, seilet Tor Mikkell Wara inn – fra First
House. Nå gjør han comeback i politikken som Frps førstekandidat i Oslo etter
115 nok en tur til (dere kan gjette)... First House.

120 Fremskrittspartiet er First House-Partiet i norsk politikk!

125 ...Og stans sløsinga, har Sylvi Listhaug sagt på inn- og utpust en stund nå.

130 Selvfølgelig skal vi det. Men hvorfor har dere ikke gjort det tidligere?

135 På Frp sin vakt rant millionene ut i etterlønn.

140 Flere avgåtte Frp-ministere fikk seks-sjuhundretusen hver da de gikk av og måtte
i karantene. Tor Mikkell Wara fordi han skulle tilbake i First House. Andre fordi
de opprettet nye selskaper hvor de sa de skulle jobbe med de samme sakene som
de hadde ansvar for i regjering. Derfor fikk de raus etterlønn. Enkelte uten å ha
noe som helst aktivitet i sitt nyopprettete selskap.

150 Nå fjernes heldigvis akkurat denne gullkanta muligheten til å opprette nye firma og cashe inn uten å jobbe.

155 Samtidig ligger de fleste politikerprivilegiene mer eller mindre urørt.

160 Stortingsrepresentanter som ikke blir gjenvalgt, kan få penger uten å gå til Nav. Deretter kan de få dagpenger som vanlige folk *i tillegg*. Rødt foreslo å fjerne Stortingets særegne etterlønn. Men hva gjorde Frp? De slo ring rundt særprivilegiene.

165

Frp er ikke for folk flest. Frp er som maktpolitikere flest.

170

I tillegg har Frp – husk det her – hele veien vært for at *stortingsrepresentanter* skal få full lønn under sykdom, uten tak eller tidsbegrensninger. En helt vanlig familie har dårligere råd enn for ti år sida. Mens stortingslønna har fulgt den høye prisveksten, bikka millionen og vel så det. Dette har Frp aldri bekymra seg for.

180

Så Sylvi Listhaugs slagord bør rettes til: «Stans sløsinga – så lenge det ikke

185 rammer Frps toppolitikere».

190 Rødt vil stoppe maktelite-festen. Rødt vil kutte i politikerlønningene for å få ned avstanden mellom toppolitikere og folk flest. Og svingdøra mellom skjult lobbyvirksomhet og folkestyret må stenges. Skal vi lykkes med det, er det i alle fall én ting som er helt sikkert:

195

Ikke stem Frp. Stem heller på en utfordrer!

200

205 Det er som om mange folkevalgte har glemt hvem vi er til for. Det vokser fram en politikerklasse, som har mer til felles med hverandre enn med folket som har valgt oss.

210

I Norge ble folkesuverenitetsprinsippet – altså at makta springer ut av folket – knesatt og tatt i bruk ved unionsoppløsninga fra svenskene i 1905.

215

220 De folkevalgtes første viktige oppgave ble spørsmålet om demokratisk, nasjonal kontroll over ressursene: Stortingsflertallet dreiv fram konsesjonslovene som skulle hindre utenlandsk overtakelse av norske fosser og vassdrag. Og vannkrafta skulle tilfalle fellesskapet. Konsesjonslovene i mitt hjerte <3

225

Det var folkevalgte som engasjerte seg for nasjonal kontroll, folkestyre og å ta hensyn til norsk natur. Mens Høyre strittet imot på flere punkter.

230

60 år seinere ble de ti oljebud fastslått. De bygde videre på at norske ressurser skal styres demokratisk og komme befolkningen til gode. Statoil ble opprettet i 1972. Mens krefter på høyresida ville selge ut ressursene til det vi i dag veit var skambud.

235

240 Vi snakker milepæler i Norgeshistorien, hvor folkevalgte etablerte demokratisk kontroll over de viktigste naturressursene våre.

245

Men flere av de her prinsippene har stortingsflertallet forlatt. Og i dag heter det Equinor, etter at skiftende regjeringer svekket samfunnsstyringa, og overlot kontrollen til børsen og direktører.

250

I dag er det Rødt som løfter disse historiske prinsippene. Når vi vil forvalte krafta som en nasjonal, strategisk ressurs, står vi i tradisjonen til den demokratiske, den radikale og den sosialistiske arbeiderbevegelsen.

255

260 Noen vil nok nedlatende kalle det ren nostalgi når vi går ned i stortingsarkivet og blar fram dokumenter fra over 100 år tilbake. Men hvor dumt vil ikke det *de*

etablerte partiene holder på med nå, se ut 100 år fra i dag?

265

Terje Søviknes er i dag nestleder i Frp. Han var energiministeren som underla Norge EUs *tredje* energimarkedspakke. Frp har snudd 180 grader i kraftpolitikken. I alle fall så hevder de det selv. Men hvor troverdig er det, når ACER-prinsessa Sylvi Listhaug ikke gir noen garanti for hva Frp vil gjøre, hvis høyresida vinner valget.

275

Det er på venstresida i norsk politikk at mulighetene for et nei til EUs fjerde energimarkedspakke er klart størst.

280

Og Rødt garanterer at vi aldri kommer til å stemme for EUs fjerde energimarkedspakke.

285

Regjeringa vi har i dag ble til fordi de ville sette tre EU-direktiver foran alle andre hensyn. Det her viser at Arbeiderpartiets problemer stikker mye dypere enn hvem som har topposisjonene.

295

Helt siden unionsoppløsninga i forrige århundre har det vært en hovedsak å sikre nasjonal kontroll over kraftressursene. Det norske folk har sagt nei til EU, ikke bare én, men to ganger.

300

Vi må forvalte ressursene demokratisk og uten å ødelegge naturen.

305

Sånn som vi har skjermet både fisken og landbruket fra EU, må strømmen fra vannkrafta, som en grunnleggende nasjonal ressurs, ut av EØS-avtalen.

310

Da trenger vi en ny maktbalanse. Med et flertall, også på Stortinget, som setter lojalitet til det norske folk foran lojalitet til EU – ikke minst når det kommer til kraftpolitikken. Og et Rødt så stort og sterkt at vi ikke er til å komme utenom.

315

320

Vi vil sørge for at Norge også i framtida er et fritt og selvstendig rike. Derfor sier vi fortsatt nei til EU. Vi sier at reservasjonsretten i EØS-avtalen er til for å brukes, og vi kjemper for veto mot EUs fjerde energimarkedspakke.

325

330

Skal Norge være et fritt rike, handler det også om friheten for folk i Norge. Arbeidsfolk skal ha rettigheter, et sterkt sikkerhetsnett i velferdsstaten og en fagbevegelse i ryggen. Ikke stå aleine i møte med sjefen.

335

Før i tida ble arbeidsfolk satt opp mot hverandre. De måtte underby hverandre for å få arbeid – med lua i handa.

345 I dag står mange med mobilen i handa. Bygningsarbeidere som trenger nye oppdrag. Barnehageansatte som er avhengige av flere vikartimer. Sykkelpud som venter på neste levering. De er alle prisgitt arbeidsgivernes velvilje.

350

Usikkerhet i arbeidslivet gjør det vanskelig å planlegge familielivet. Men unge trenger et sted å bo. Arbeidsfolk vil stifte familie der de jobber. Derfor tar mange til takke med det de får, og usikre vilkår.

355

En forutsetning for frihet er trygghet. Mindre sosial dumping og midlertidighet.
360 Mer forutsigbarhet og flere faste ansatte.

365 Det aller første representantforslaget fra Rødt da vi kom inn på Stortinget, var å forby innleie fra bemanningsbransjen på byggeplassene på Østlandet.

370

Fagforeningene hadde dokumentert hva som skjedde. Rødt stilte forslaget. Fagbevegelsen mobiliserte. Vi fikk flere partier til å følge etter. Og etter valget ble forbudet vedtatt.

375

Så folkens, vi skapte faktisk forandring. Vi vant!

Heldigvis har innleieforbudet overlevd både norske rettssaler og EU-domstolen.
385 Sånn må det være: Norske lover og tariffavtaler i arbeidslivet må gå foran EU!

390 Men kampen er langt fra over.

395 I høst var Erna Solberg og NHO ute hand i hand med et klart valgløfte:

400 Innstramningene for bruk av innleid arbeidskraft og innleieforbudet på byggeplassene på Østlandet skal fjernes.

405

Og forbedringene i arbeidsmiljøloven skal reverseres. Det skal bli lettere å ansette midlertidig over hele fjøla.

410

Hvis Erna Solberg eller Sylvi Listhaug inntar statsministerboligen er vi garantert frislipp av bemanningsbransjen og mer sosial dumping.

415

420 For å forsvare arbeidsmiljøloven og innleieforbudet må vi stoppe høyresida. Og
med et stort og sterkt Rødt kan vi, i lag med fagbevegelsen, vinne nye seiere. Få
bemanningsbransjen ut av helsevesenet, industrien – hele arbeidslivet. Vi skal
ikke tilbake til da arbeidsfolk sto med lua i handa. Arbeidsfolk skal sitte igjen
med mer av verdiene de skaper og mer makt mellom hendene.

425

Vi skal ha stolthet over arbeid og respekt for sykdom.

430

Helt siden 1978 har vi hatt full lønn ved sykdom for alle arbeidsfolk. Sykelønna
er en juvel i velferdsstaten.

435

440 NHO driver en aggressiv kampanje for kutt, og har aviskommentatorer og
sentrale politikere på høyresida med seg.

445 I programarbeidet sitt avslørte Frp at sentrale krefter der i gården ønsker kutt,
selv om de nå har prøvd å ro seg unna. Høyre hevder hardnakka at de ikke vil
kutte i sykelønna, men Erna Solberg vil ikke gi en garanti for at Høyre står for
det de sier også etter valget. Se for deg Venstre komme inn i
forhandlingsrommet og si: «Her har vi 11 milliarder vi kan kutte i sykelønna. Så
450 kan vi også få vekk formuesskatten for landets 0,1 prosent rikeste», da får du
ikke meg til å tro at Høyre og Frp setter foten ned. Den må du lenger inn på
seminarrommet med!

455

Høyrepartiene er fiender av fagbevegelsen og av interessene til folk flest.

460

Rødt sier krystallklart: Vi skal *forsvare* – og vi skal *forbedre* – sykelønna for arbeidsfolk!

465

Dessverre gikk et bredt flertall på Stortinget inn for å øke pensjonsalderen. Sånn at folk som er unge i dag kan måtte stå i jobb til de er 70. Hvis du blir professor eller politiker er det helt sikkert greit. Men spør en barnehagelærer eller butikkarbeider hva ryggen eller knærne syns om flere år med tung belastning.

470

475

Levealderen øker i snitt, men den øker ikke likt. *Det* er dødens klasseskille. Og mange i tunge fysiske yrker blir arbeidsuføre.

480

Rødt var pådriver da Stortinget bestemte at det skal en ny sliterpensjon på plass for å bøte på det her. Vi venter fortsatt. Regjeringa har ikke planlagt å levere før valget.

485

Vi vil at flere unge skal komme ut i arbeidslivet, og at flere skal kunne stå i jobb til pensjonsalder. Vi trenger mange flere fagarbeidere i framtida, ikke at flere tar de lengste akademiske utdannelsene. Vi skal ha stolthet over arbeid, ikke minst etter et langt liv i hardt arbeid. Derfor er økt pensjonsalder helt i bakvendtland.

490

495

Derfor sier jeg: Rødt varsler at valgkampen blir en pensjonsomkamp.

500

505 Heldigvis sitter arbeidsfolk på mye makt. Når vi står i lag får vi mye til. Vi vinner fram ved å organisere oss, med en sterk og kampklar fagbevegelse. Sånn at vi utgjør motkraft til maktelitene som har mye de skulle ha sagt, men som ingen har stemt på.

510

I januar møtte jeg NHO-direktøren til debatt i Oslo Spektrum. Han kjente seg ikke igjen i at det foregår en klassekamp, sa han. Men da jeg gikk ut døra fra konferansen møtte jeg LO med fagforeninger, faner og folk som sloss for å
515 beholde sykelønna som NHO vil kutte i.

520 Det er som om NHO-direktørene og aviskommentatorene ikke skjønner hvor avhengig de er av jobben som gjøres av alle rundt dem. Av alle de virkelige verdiskaperne i samfunnet. Som går på jobb og vasker gulv på de fine kontorene deres. Som hjelper oss med å ta vare på barn og besteforeldre.

525

I filmen Fight Club blir det her forklart enkelt og tydelig: Vi lager mat for deg. Tømmer søpla for deg. Vi setter over telefonsamtalen din. Kjører ambulanse for
530 deg. Vi vokter når du sover. Ikke kødd med oss!

Den beskjeden regner jeg med at Nicolai Tangen kan sørge for at også Elon Musk får formidlet videre – på SMS eller annet vis

540

Si opp baseavtalen – Trump ut av Norge!

545

For at Norge skal kunne være et fritt, selvstendig, udelelig og uavhengelig rike, trenger vi et nasjonalt forsvar av landet. Og en selvstendig utenrikspolitikk.

550

Civita, den rederfinansierte tenketanken, har sagt at regjeringas Midtøsten-politikk er *for* Palestina-vennlig. Israel har USA i ryggen, og derfor mener de at Norge må dilte etter.

555

Det her er også ståstedet til Israels beste venner på Stortinget. Frp og KrF har stått last og brast med Netanyahu.

560

Lenge satt Høyre ganske så musestille i båten. Men i januar valgte Erna Solberg å ta bladet fra munnen. Et år og tre måneder med israelske angrep. Over 45.000 drepte palestinere. Det var enda ikke inngått noen avtale om våpenhvile. Og Amnesty konkluderte over en måned tidligere med at det her er et folkemord.

565

570

Hva var Høyres budskap? Jo, at Norge må engasjere seg *mindre* i Midtøsten,

575 mindre mot krigen i Gaza.

580 Jeg har skjønt at det skal mye til før Erna Solberg skjemmes, men dette er en
veldig god grunn til å holde dem langt unna regjeringskontorene!

585

På motsatt side står *vi*.

590

Som resultat av behandlings av et representantforslag fra Rødt, og kraftfull,
folkelig mobilisering, anerkjente Norge i mai endelig Palestina som selvstendig
stat!

595

Det er en viktig seier for Palestina-bevegelsen. Så vet vi at Norge kan og må gjøre
mye mer. Vi må stanse alle Norges bidrag til den israelske krigsmaskinen og
600 okkupasjonen, gjennom sanksjoner og boikott – og et krav jeg ikke skjønner
hvordan en Arbeiderparti-regjering kan stå imot: Oljefondets investeringer må
ut!

605

Norge må stå opp for folkeretten konsekvent og jobbe mot krigsforbrytelser,
uansett hvem som står bak.

610

Der andre er enøydde, skal vi være en prinsippfast venstreside.

615

Rødt står opp mot imperialismen enten den kommer fra Israel, USA, Kina eller
620 Russland. Enten det er Benjamin Netanyahu eller Vladimir Putin som er
aggressoren.

625

Derfor er motstanden mot den russiske invasjonen av Ukraina avgjørende. Og
støtten til ukrainernes legitime motstandskamp – også med våpen til selvforsvar.
Vi støtter sanksjoner mot de russiske oligarkene. Og vi mener Norge må
engasjere seg for å bidra til fredsløsninger – en rettferdig fred, som ikke lar
630 imperialistmakter forhandle over hodet på det ukrainske folket og belønner
aggressoren.

635

... Og vi kjemper videre for et fritt Palestina. For Rødt er et antiimperialistisk
parti. For nasjonal suverenitet og internasjonal solidaritet.

640

Etter 30 år med nedbygging av det norske forsvaret og krigføring «out of area»,
har Rødt i forsvarsforliket forhandla frem og støtta tiltak som går i motsatt
retning:

645

650 Styrking av den norske hæren og heimevernet.
Innhenting av etterslep på norske lagre og kaserner.

Luftvern og fartøy egna for bruk i Norge.

655 Og en styrking av totalberedskapen og sjøforsyninga, med bruk av lokale leverandører.

I våre enorme havområder, ikke minst i nord, må vi ha norske fartøy under norsk kommando. Hvis ikke vil stormakter fylle tomrommet, og øke krigsfaren.

660 Derfor er forsvarsforliket viktig. Og desto viktigere med Trump i Det hvite hus.

665 Rødt er et forsvarsparti. Og en utenrikspolitisk opposisjon. Den kombinasjonen er avgjørende – den er ivaretatt i tilslutninga til forsvarsforliket. Og selv om vi er uenige med de andre partiene i en rekke saker, så er vi ikke ute på sidelinja. Vi er en utfordrer, og det gir resultater.

670

Det var Rødt som fikk inn i forsvarsforliket at Norge, samtidig som vi styrker forsvaret nasjonalt, må jobbe aktivt for kjernefysisk nedrustning globalt – en

675 verden fri for atomvåpen.

680 NATO-medlemskapet gjør at Norge er et av litt over 30 land i verden som legger til grunn at atomvåpen skal kunne brukes. Raymond Johansen, generalsekretær i Norsk Folkehjelp, har sagt det tydelig: «Vi må tørre å ta et oppgjør med kjernefysisk avskrekking og den ideologien som ligger bak.»

685

Og det første viktige skrittet Norge må ta, er å tilslutte oss FNs atomvåpenforbud.

690

695 Det ble skrevet inn i grunnloven i 1814 at norske tropper skulle brukes til
forsvar av landet. Så vet vi at det nasjonale forsvaret har vært for svakt når det
gjaldt, og at skiftende regjeringer har drevet angrepskrig i utlandet istedenfor.
Rødt skal kjempe videre, for at vi aldri gjentar de feilene, og heller får et forsvar
som nettopp er et forsvar av Norge.

700

Vår sikkerhetsgaranti kan ikke være NATOs atomvåpenparaply og MAGA-
705 baser – avtalene hvor USA har uhindra tilgang til 12 baseområder på norsk jord,
med styrker, våpen og myndighet til å utøve fysiske makt.

710

Det norske folks sikkerhetsgaranti ligger i et sterkt nasjonalt forsvar. I forsvaret
av folkeretten. Og i samarbeid med demokratiske land i våre nærområder.
Derfor må vi si nei til avhengighet av Erdogans Tyrkia, Orbans Ungarn og
Trump's USA. Si opp baseavtalen – Trump ut av Norge!

715

På verdens vakreste øy, mitt sommerparadis Andørja, er fiskeri fortsatt en viktig
720 næringsvei. I 2023 ble det åpnet et nytt fiskemottak. Folketallet er derimot en
brøkdel av hva det var.

725

Og selv om Andørja stadig er et livskraftig lokalsamfunn, med optimisme og
skaperkraft, ble den siste offentlige skolen lagt ned i 2003. Den er ikke aleine.
Fra jeg ble født og til 2017 ble nesten en av tre grunnskoler i Norge lagt ned.
Typisk mindre skoler, i en bygd eller grend. Utviklinga har fortsatt.

735 I høst så vi Høyre og Arbeiderpartiet gikk sammen om å legge ned videregående skoler flere plasser. Erna Solberg sa at «Det som nå skjer i Innlandet, er noe vi kommer til å se flere steder fremover.»

740

Det kuttes også i bussavganger og sykehjem. Og det er for få på jobb i velferden – i barnehager og på SFO. Norge er et rikt land. Likevel prioriterer høyrestyrte kommuner skattekutt til de velstående og å holde politikerlønningene høye,
745 foran velferdstilbud der folk bor.

750 Vi må sikre levende lokalsamfunn og hindre fraflytting, sentralisering og mangel på fagarbeidere. Derfor kjemper Rødt mot velferdskutt og nedleggelser, og for en kraftig styrking av kommuneøkonomien. Vi må ta vare på Norge!

755

At høyresida ikke vil styrke vår felles velferd burde ikke overraske.

760

De tusen kutts død er navnet på en gammel kinesisk torturmetode – og en Taylor Swift-sang om kjærlighetssorg. Men det har også blitt brukt for å beskrive når store endringer blir akseptert enklere fordi de gjøres litt etter litt –
765 etter litt.

770

Det er det vi har i vente hvis høyresida kommer til makta.

775

Sist de fikk regjeringsmakt hadde høyresida lovt å ikke kutte i sykelønna. Likevel la de raskt på bordet et forslag om å kutt for de med veldig lav inntekt. Det ble de pressa til å trekke, men ellers gikk dem videre med sin kuttplan.

780

Høyre og Frp gjennomførte usosiale kutt i:

785

arbeidsavklaringspengene
barnetillegget for uføre
feriepengene på dagpenger
skattefradraget for arbeidsfolk som pendler
støtta til både briller og tannregulering for ungan

795

Og store høvelkutt i offentlig sektor.

800

Det her er sånn velferdsstaten dør. Ikke gjennom ett vedtak, men de tusen kutts død.

805

Det som skjer er at mange opplever at den norske samfunnskontrakten er brutt:

810 Folk sitter igjen med mindre å rutte med og mindre de skulle ha sagt. Folkestyret
uthules. Politikerklassen er stadig lenger vekk fra folk. Bankene og
dagligvarekjedene sitter igjen med milliarder. Det vokser fram et Forskjells-
Norge.

815

Hvor du ikke kan kjøpe deg bolig, i alle fall ikke uten å ende som gjeldsslave.
Hvor velferdsstatens minsteytelser ikke strekker til å leve et verdig liv når du blir
sjuk eller gammel.

820

Nærskolen skal legges ned. Posten skal ikke lenger gå.

825

Og på tross av at vi har ofra natur og lagt fossefall i rør, for å få rimelig strøm i et
830 rimelig kaldt land, er strømprisene skyhøye.

835 Vi må stoppe denne utviklinga som har fått pågå gjennom skiftende regjeringer.

840 Heldigvis er ikke tida hvor vi kunne ta gode og modige valg forbi. Det som
trengs er en ny styringsoptimisme, med mål om å forandre og forbedre Norge.

845

Vi har allerede langtidsplaner for hvordan vi skal investere det neste tiåret på

veier og på dobbeltspor på jernbanen, på luftvern og kystforsvaret. Mye av dette er Rødt for, noe av det er vi mot, men: det er noe som mangler. Som Rødt skal
850 kjempe fram: Norge trenger en langtidsplan for velferden.

855 En plan for hvordan vi i framtida skal bygge ut velferden – og tette hullene i velferdsstaten. Det kan ikke være sånn at hos fastlegen har vi frikort, men hos tannlegen er det bankkortet som gjelder. Vi trenger en ordentlig tannhelsereform – nå.

860

Da kan vi også få tydelig fram forskjellen mellom partiene. I høst tok jeg kontakt med de andre partiene og inviterte til å sette oss ned og bli enige om hvordan vi
865 kan komme i gang. Frp hevder at de vil behandle tannhelse likt med annen helse, men svarte nei på invitasjonen. De ville ikke gjøre noe før regjeringa foretok seg noe.

870

Allerede mai i fjor kom Erna Solberg med sitt første valgløfte: Høyre vil ikke prioritere en tannhelsereform med mål om gratis tannhelse.

875

Jeg har fortsatt håp om at vi kan få til en enighet med de andre partiene som sier de vil behandle tennene som en del av kroppen. Nå er det på tide å komme oss
880 ut av venterommet, få fram tannlegeboret og «Drill baby, drill!»

885 Rødt skal gjenreise velferdsstaten og gjenopprette samfunnskontrakten. Fordi

fellesskap fungerer.

890

Selv om vi skal bruke helga her inne ved Tyrifjorden, er det siste vi skal gjøre å stenge ute hva som skjer rundt oss. Det er alvor nå.

895

Udemokratiske høyrekrefter og mektige kapitalaktører er på frammarsj. Vi har Donald Trump og Elon Musk i USA.

900

Det er et oligarki. Og utviklinga sprer seg i flere europeiske land.

905

I fjor mislyktes verden med å holde den globale oppvarminga under 1,5-
910 gradersmålet, for å stanse ekstremvær og andre farlige klimaendringer. I Norge gjør regjeringa det bare verre med å fortsette nedbygginga av norsk natur. De bygger hyttefelt, motorveier, mer vindkraft, og vil gå løs på verna vassdrag.

915

Vårt svar på utviklinga er å forsvare, forsterke og fornye folkestyret. Da er det dårlig nytt at dagens stortingsflertall ønsker å haste gjennom deler av EUs fjerde energimarkedspakke, før velgerne får si sitt.

920

Rødt har et stort ansvar. Denne helga ligger det ansvaret hos alle som er samlet

her. Da skal vi ikke stå fast i omkamper, småkjekling og pessimisme.

930

Vi må sette kursen videre og være et verksted som våger å tenke stort og håpefullt.

935

Vi bygger en folkebevegelse mot Forskjells-Norge, for folkestyre og for forandring. Da må vi ha rom for folk som ikke har vokst opp i politikken, og debatten må ta utgangspunkt i hverdagen for folk flest.

940

Alle tillitsvalgte og folkevalgte i Rødt har et ansvar for å gjennomføre det flertallet bestemmer, og for at vi jobber med mål om å bevege oss framover og skape resultater – små og store. Sånn Thrane og Arbeiderforeningene tenkte, da de la sine planer for nesten 200 år siden.

950

Den som kun har prinsipper og ingen pragmatisme, står fort på stedet hvil. Men har du kun pragmatisme og ingen prinsipper, så beveger du deg like gjerne i gal retning. Ingen av delene fører til forandringa som trengs.

955

Vi holder fast i de sosialistiske prinsippene våre. Ikke for å ha de til pynt. Vi bruker de til å skape faktisk forandring i Norge.

960

965

På den her tida før sist stortingsvalg, lå Rødt på 3,9 prosent på snittet av meningsmålingene. Det kunne gått begge veier. Heller ikke nå kan vi regne med å få noe gratis.

970

Men Rødts fornyelse de siste ti årene gir meg troa. Og vi har aldri stått så sterkt før et stortingsvalg som nå:

975

For det første har vi laget: Rødt har vokst fra ca. 1700 til over 13.000 medlemmer.

980

985 Rødt er det eneste nye partiet som har lyktes med å bryte sperregrensa siden den ble innført. Jeg er glad for at hele stortingsgruppa vår søker gjenvalg. Så skal vi styrke og breie ut laget, og kan få inn folk som:

990

Tatovøren Remi Sølvberg fra Moss.

Industriarbeideren Terje Kolbotn, fra Odda, kjent som et vandrende kraftverk.

995 Joachim Espe fra Ås, rørlegger og forbundssekretær i ledelsen i Fellesforbundet.

Og Stine Westrum, som har vært tillitsvalgt for flere tusen arbeidsfolk i Fagforbundet Helse, Sosial og Velferd i Oslo og er faglig leder i Rødt.

1000 Vi skal drive valgkamp i hele landet, for å få inn flest mulig Rødt-representanter, helt fra strømområde NO4 i nord, til NO2 i sør.

1005

For det andre har vi politikken: Vi er et interesseparti for arbeiderklassen.

1010

Og for det tredje: Rødt har planen klar.

1015

Vi har ikke bare meninger, vi har en plan for hvordan vi går fram for å skape faktisk forandring: Hvordan vi bygger videre på Rødts gjennomslag, for innleieforbud og anerkjennelsen av Palestina – til å vinne nye seiere i lag med folkelige bevegelser. Hvordan vi frigjør oss fra den europeiske strømbørsen og innfører en makspris på strøm. Vi har planen for hvordan vi faktisk skal gjennomføre en ordentlig tannhelsereform.

1025

En viktig forutsetning er at Rødt blir så store og sterke at vi ikke er til å komme utenom, sånn at vi slipper høyrepolitikk, og får den forandringa regjeringa og Arbeiderparti/Senterparti/SV-flertallet ikke har levert.

1030

Rødt har en maktstrategi for hvordan vi skal omsette oppslutning fra folk i valg, til kraft i forhandlinger med de andre partiene.

1040

Da skal vi sette vanlige folks interesser i førersetet – og Sylvi Listhaug på sidelinja.

1045

Rødt er utfordreren som trengs.

1050

Historia viser oss at ingen store seiere kommer uten kamp. Vi må kjempe for å vinne. Og vi har sett at vi kan vinne når vi kjemper. Jeg er klare til kamp for å vinne nye seiere, og jeg håper dere er med meg.

1055

For kampen er allerede i gang – valgkampen begynner nå.

1060

Godt landsmøte.

1065

Emner

Arbeidsliv, Energi, Forsvarsforliket, Forsvarspolitik, Kraft, Landsmøtetale, NATO, Partipolitikk, Rødt, Velferdsstaten

1070

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/rodt-er-utfordreren-som-trengs>

1075

1080